

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1917.

Andra kammaren.

Nr 47.

Måndagen den 23 april.

Kl. 3 e. m.

§ 1.

Justerades protokollet för den 17 innevarande april.

§ 2.

Herr statsrådet *Stenberg* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 241, angående tillfällig löneförbättring åt lärare vid folkhögskolor;

nr 251, angående ökat statsbidrag till lantbruksskolor;

nr 252, angående tillfällig löneförbättring åt lärare vid lantmannaskolor;

nr 260, angående till anläggning av statsstuteri å Ottenby beviljat anslag m. m.;

nr 261, angående ändringar i villkoren för lån från lånefonden för inköp av ädla avelsston m. m.;

nr 237, angående bemyndigande för vattenfallsstyrelsen att försälja tomter och områden från de under styrelsens förvaltning ställda fastigheter m. m.;

nr 257, med förslag till lag angående beräkning av röstvärdet enligt kommunalförfattningarna för skattskyldig, vars beskattningsbara inkomst blivit vid bevillningstaxeringen år 1917 av viss anledning nedsatt; och

nr 253, angående avlöningsstat för statens uppfostringsanstalt å Bona m. m.

Dessa propositioner blevo på begäran bordlagda.

§ 3.

I enlighet med därom den 18 i denna månad fattat beslut skulle nu företagas val av suppleanter i särskilda utskottet nr 2.

Därvid avlämnades följande godkända valsedlar, nämligen 63 med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet», 58 med

Andra kammarens protokoll 1917. Nr 47.

partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen» samt 43 med partibeteckningen »liberala samlingspartiet».

De med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Svensson* i Betingetorp,

» andra » » *Sundberg* och

» tredje » » *Åkerlindh*.

De med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Hedlund*

» andra » » *Johansson* i Kullersta och

» tredje » » *Björck*.

De med partibeteckningen »liberala samlingspartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Anderson* i Knapasjö och

» andra » » *Bolander*.

På grund härav blev ordningen mellan namnen å de särskilda gruppernas valsedlar bestämd på sätt ovan angivits.

Vid harefter företagen fördelning av platserna mellan de olika grupperna tillföll dessa nedannämnda personer i följande ordning:

herr *Svensson* i Betingetorp,

» *Hedlund*,

» *Anderson* i Knapasjö,

» *Sundberg*,

» *Johansson* i Kullersta,

» *Bolander*,

» *Åkerlindh* och

» *Björck*.

§ 4.

Justerades protokollsutdrag angående det i nästföregående paragraf omförmälda valet.

§ 5.

Föredrogos var för sig Kungl. Maj:ts å kammarens bord vilande propositioner; och hänvisades därvid:

till lagutskottet propositionen, nr 228, med förslag till lag om försäkringsrådet;

till statsutskottet propositionen, nr 229, angående förvärvande för svenska statens räkning av den Falun—Rättvik—Mora järnvägsaktiebolag tillhöriga järnvägen Mora Noret—Orsa m. m.;

till lagutskottet propositionen, nr 254, med förslag till lag med vissa bestämmelser mot oskäligen hyresstegring m. m.;

till konstitutionsutskottet propositionen, nr 248, med förslag till ändrad lydelse av §§ 4, 5, 6 och 15 regeringsformen, §§ 6, 10, 20, 32, 33, 38 och 43 riksdagsordningen samt § 1 4:o tryckfrihetsförfordningen;

till jordbruksutskottet propositionerna:

nr 219, angående disponerande av 1916 års avkastning av statens hästavelsfond m. m.;

nr 220, angående utbetalande i förskott av viss del av statsbidrag till kostnader för laga skiften inom Jukkasjärvi och Karesuando socknar av Norrbottens län;

nr 242, angående ströängars utbytande mot annan mark; och

nr 243, angående åtgärder för befordrande av potatisodlingen m. m.;

till statsutskottet propositionerna:

nr 256, angående anslag till läkarundersökning av sjöfolk; och

nr 246, angående förstärkning av arbetskrafterna hos kammarrätten;

till bankoutskottet propositionen, nr 249, med förslag till lag om visst undantag från tillämpningen av 49 § 1 mom. och 165 § 1 mom. lagen den 22 juni 1911 om bankrörelse; samt

till statsutskottet propositionerna:

nr 255, angående förstärkning av kontrollstyrelsens arbetskrafter;

nr 231, angående ombyggnadsarbeten å länsresidenset i Malmö m. m.;

nr 232, angående anvisande av medel för höjande av medelinköpspriset för remonter under år 1917;

nr 234, angående utförande av reparationsarbeten å strandskoningen utmed Ängermanälvens strand vid Norrlands trängkärs kaserneetablissemang i Sollefteå; och

nr 235, angående förordning om avlöning åt värnpliktiga, som fullgöra krigstjänstgöring vid vissa industriella eller andra anläggningar eller fartyg.

§ 6.

Statsutskottets härpå föredragna utlåtanden nr 60—67 bordlades åter.

§ 7.

Vidare föredrogos vart för sig och lades till handlingarna statsutskottets memorial:

nr 68, i anledning av väckt motion om avslag å Kungl. Maj:ts proposition nr 114, angående anvisande av medel till vissa byggnadsföretag vid armén; och

nr 69, i anledning av väckt motion om avslag å Kungl. Maj:ts proposition, nr 119, angående anläggning av ett stickspår från Åkers styckebruks järnvägsstation till Åkers krutbruk.

§ 8.

Lagutskottets utlåtande nr 29 samt jordbruksutskottets utlåtanden nr 37, 38 och 44, som nu föredrogs, blevo ånyo lagda på bordet.

§ 9.

Härefter föredrogs lagutskottets utlåtande, nr 27, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om förfogande över viss egendom under utomordentliga, av krig föranledda förhållanden, dels Kungl. Maj:ts proposition angående tillämpning under viss tid av lagstiftningen om förfogande över viss egendom under utomordentliga, av krig föranledda förhållanden, dels ock tre med föranledande av förstnämnda proposition väckta motioner.

Punkten A.

Utskottets förslag till lag om förfogande över viss egendom under utomordentliga, av krig föranledda förhållanden.

Godkändes.

Utskottets hemställan förklarades vara besvarad genom kammarens beslut ifråga om lagförslaget.

Punkterna B och C.

Vad utskottet hemställt bifölls.

§ 10.

Efter härpå skedd föredragning av lagutskottets utlåtande, nr 28, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående fortsatt tillämpning av lagen den 30 maj 1916 om fastställande av högsta pris å vissa varor vid krig, krigsfara eller andra utomordentliga, av krig föranledda förhållanden m. m. blev utskottets däri gjorda hemställan av kammaren bifallen.

§ 11.

Justerades protokollsutdrag angående de i §§ 9 och 10 här ovan omförmälda ärenden.

§ 12.

Slutligen föredrogos vart för sig två från första kammaren ankomna protokollsutdrag, nämligen:

nr 401, innefattande delgivning av nämnda kammares beslut över dess första tillfälliga utskotts utlåtande, nr 11, i anledning av väckt motion om åvägabringande av utredning angående skollovskoloniverksamhetens stödjande och utvecklande genom statens försorg; samt

nr 402, innefattande delgivning av samma kammares beslut över dess första tillfälliga utskotts utlåtande, nr 12, i anledning av väckt motion om åvägabringande av utredning i fråga om införande i folkskolor av bespising av behövande barn;

och beslöt andra kammaren hänvisa dessa ärenden till behandling av sitt första tillfälliga utskott.

§ 13.

Till bordläggning anmäldes bevillningsutskottets betänkande, nr 28, i anledning av väckt motion om upphävande av tullen å cement.

§ 14.

Ordet erhöles härefter av

Herr vice talmannen, som yttrade: Jag får hemställa, att kammaren behagade besluta, att å föredragningslistan för nästa plenum, som blir onsdagen den 25 dennes, främst bland 2 gånger bordlagda ärenden måtte uppföras lagutskottets utlåtande, nr 29, i anledning av *dels* Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om barn utom äktenskap m. m., *dels* ock i ämnet väckta motioner, samt att övriga ärenden uppföras i den ordning de förekomma å dagens föredragningslista.

Denna hemställan bifölls av kammaren.

§ 15.

Anmäldes och godkändes följande förslag till riksdagens skrivelser till Konungen, nämligen

från lagutskottet:

nr 96, i anledning av *dels* Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om förfogande över viss egendom under utomordentliga, av krig föranledda förhållanden, *dels* Kungl. Maj:ts proposition angående tillämpning under viss tid av lagstiftningen om förfogande över viss egendom under utomordentliga, av krig föranledda förhållanden, *dels* ock tre med föranledande av förstnämnda proposition väckta motioner; och

nr 97, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till

lag angående fortsatt tillämpning av lagen den 30 maj 1916 om fastställande av högsta pris å vissa varor vid krig, krigsfara eller andra utomordentliga, av krig föranledda förhållanden m. m.: samt

från jordbruksutskottet:

nr 98, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående minimipris å brödsäd m. m. i vad den avser korn jämte i ämnet väckta motioner; och

nr 99, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående rörelsekapital vid statens verksamhet för anskaffande och tillhandahållande av livsförnödenheter.

§ 16.

Justerades protokollsutdrag.

§ 17.

Avgåvos följande nya motioner, nämligen av:

herr *Edén m. fl.*:

nr 408, om politisk valrätt och valbarhet för kvinnor; och

nr 409, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder för åstadkommande och lagfästande av ett närmare samarbete mellan regering och riksdag i viktigare utrikespolitiska angelägenheter;

herr *Wikström*, nr 410, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 181, med förslag till lagar om ändrad lydelse av § 23 i förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862, om ändrad lydelse av § 5 mom. 2 e), § 20 och § 62 i förordningen om landsting den 21 mars 1862 samt om ändrad lydelse av § 6 mom. 1 i förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm den 23 maj 1862; samt

herr *Palmstierna*, nr 411, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder för åstadkommande och lagfästande av ett närmare samarbete mellan regering och riksdag i viktigare utrikespolitiska angelägenheter.

Nämnda motioner bordlades på begäran.

§ 18.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades:

herr <i>Linders</i>	under 4 dagar fr. o. m. den 25 april,
» <i>Beckman</i>	» 3 » » 24 »
» <i>Wikström</i>	» 4 » » 24 »
» <i>Andersson i Knäppinge</i>	» 8 » » 25 » och
» <i>Larsson i Bondarve</i>	» 6 » » 25 »

Härefter åtskildes kammarens ledamöter kl. 3,48 e. m.

In fidem

Per Cronvall.